

ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ALBA IULIA

ÎNDRUMĂTOR PASTORAL

XXVI

2021-2022

Coordonatorul lucrării: † Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei

Editor: Pr. Oliviu Botoi, Consilier cultural

Corectură: Pr. Oliviu Botoi, Pr. Nicolae Aloman, Pr. Andrei Motora

Tehnoredactare și copertă: Pr. Nicolae Aloman, Pr. Andrei Motora

Îndrumător pastoral (Alba Iulia)

Tipărit cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu,
Arhiepiscop al Alba Iuliei; Editura Reîntregirea, 2022

ISSN 2602-1765

ISSN-L 2602-1765

ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ALBA IULIA

ÎNDRUMĂTOR PASTORAL

XXVI

2021-2022

*Tipărit cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului Părinte IRINEU,
Arhiepiscop al Alba Iuliei*

Ediția
REÎNTREGIREA
Alba Iulia, 2022

PREFAȚĂ

Noblețea Arhiepiscopiei Alba Iuliei ne oferă prilejul de a fi contemporanii unor evenimente deosebite ce rămân pietre de hotar în istoria națională și locală. În urmă cu patru ani, Cetatea gloriei lui Mihai Viteazul primea între zidurile sale generoase zecile de mii de români ce au sosit la Alba Iulia pentru a lua parte la marea sărbătoare a Centenarului Marii Uniri (1918-2018). În anul acesta, o nouă pagină de istorie s-a consemnat în Eparhia noastră prin festivitățile derulate cu prilejul serbării Centenarului Încoronării Suveranilor României Mari, Regele Ferdinand și Regina Maria (1922-2022). Importanța acestui eveniment ne-a determinat să cuprindem în paginile volumului de față o cronică detaliată a tuturor manifestărilor omagiale, comemorative, religioase, științifice, culturale, patriotice, sociale, educative și mediatice ce au fost organizate de autoritățile centrale, județene și locale, de instituțiile de învățământ și cultură și de unitățile de cult. Intitulat sugestiv **Descriptio Coronationis Centenarii**, acest prim capitol al *Îndrumătorului pastoral* (XXVI) rămâne o mărturie pentru generațiile viitoare a modului în care am adus omagiul recunoștinței noastre Suveranilor întregitori de țară.

Pentru a duce mai departe moștenirea spirituală a înaintașilor noștri și pentru a se menține pe linia binelui moral, societatea actuală în care trăim are nevoie de îndrumare spirituală. Pentru aceasta, în capitolul al doilea, **Credință și duhovnicie**, vom găsi opt articole scrise de călugări din așezămintele monahale ale Arhiepiscopiei noastre. Dacă ne dorim să trăim o viață în Hristos, este neapărat necesară prezența noastră activă la Dumnezeuiasca Liturghie. De asemenea, trebuie să practicăm rugăciunea și să ne asumăm o nevoiță duhovnicească prin post și renunțări la plăcerile cotidiene. În haosul ideologic al lumii de azi și în contextul crizei valorilor, mai avem nevoie de o înțelegere autentică a importanței duhovnicului în viața noastră. Toate aceste teme importante pentru trăirea noastră creștinească le-au subliniat părinții monahi în gândurile lor așternute în aceste pagini. Astfel, mănăstirile și schiturile noastre nu rămân doar niște bastioane ale dreptei credințe, închise și solitare, ci își deschid porțile pentru a transmite duhul Ortodoxiei oamenilor din lume, și în mod special tinerilor, care reprezintă prezentul și viitorul țării noastre.

Preocuparea constantă a slujitorilor Sfintelor Altare de a răspunde nevoilor credincioșilor păstoriți generează o dinamică a vieții bisericești concretizată în direcții pastorale noi cu impact social. Al treilea capitol al

CUPRINS

† IRINEU, Arhiepiscop al Alba Iuliei <i>Prefață</i>	5
† IRINEU, Arhiepiscop al Alba Iuliei <i>Regele Ferdinand și Regina Maria, slujitori credincioși ai neamului românesc</i>	8
† IRINEU, Arhiepiscop al Alba Iuliei <i>Zece ani de slujire sfântă la Alba Iulia</i>	28

CAPITOLUL I

DESCRIPTIO CORONATIONIS CENTENARII

*Cronica evenimentelor dedicate
Centenarului Încoronării Regelui Ferdinand și Reginei Maria*

Pr. Oliviu Botoi <i>Descriptio Coronationis Centenarii</i>	33
---	----

CAPITOLUL II

CREDINȚĂ ȘI DUHOVNICIE

Meditații și povățuiri spirituale pentru omul contemporan

Arhimandrit Andrei Barbu <i>Caracterul mărturisitor al vieții monahale în viziunea lui Gheronda Iosif Vatopedinul</i>	65
Arhimandrit Melhisedec Ungureanu <i>Nevoia de asceză din zilele noastre</i>	69
Arhimandrit Antonie Kătinean <i>Rugăciunea – jertfă, înnoire și desăvârșire a omului</i>	73

Arhimandrit Dionisie Ignat <i>Liturghie și Parusie, între „deja” și „nu încă”</i>	77
Protosinghel Ioan Cojan <i>Nevoința, între libertate și sfințenie</i>	81
Protosinghel Silvan Cablea <i>Tinerii ca realitate vie a societății</i>	85
Protosinghel Spiridon Solomon <i>Rolul duhovnicului în nașterea/renașterea spirituală a omului contemporan</i>	89
Protosinghel Serafim Crucianu <i>Alimentația – dimensiune cardinală în viața spirituală</i>	93

CAPITOLUL III DINAMISMUL SLUJIRII SFINTE

Evenimente și dimensiuni noi ale misiunii Eparhiei Alba Iuliei

† IRINEU, Arhiepiscop al Alba Iuliei <i>Mănăstirea „Hristos Pantocrator” din Alba Iulia – o veritabilă oază de spiritualitate ortodoxă</i>	99
Pr. Eugen Moldovan <i>Zece ani de la întronizarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu în demnitatea de Arhiepiscop al Alba Iuliei</i>	102
Arhid. Rafael Orzeiu <i>Misiunea Centrului de Pelerinaje al Arhiepiscopiei Alba Iuliei</i>	105
Pr. Oliviu Botoi <i>Catedrala Reîntregirii și a Încoronării – 100 de ani de la sfințirea unui monument-simbol al credinței strămoșești și al istoriei naționale</i>	108
Pr. Nicolae Ignat <i>„Prin educație spre vocație!” – un proiect strategic pentru ocrotirea copiilor din centrele sociale ale Arhiepiscopiei Alba Iuliei</i>	111

Pr. Petrișor Muntean	
<i>Târnosirile de biserici și marile hramuri ale așezămintelor monahale din Arhiepiscopia Alba Iuliei</i>	114
Eugen Bărăian	
<i>Audiențele și vizitele pastorale ale Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Irineu</i>	117
Pr. Cristian Rațiu	
<i>Taberele de vară – componentă de căpetenie în procesul dezvoltării personale</i>	120
Ștefan Bretoiu	
<i>Radio Reîntregirea la ceas aniversar – două decenii de activitate neîntreruptă</i>	123
Pr. Oliviu Botoi	
<i>Corurile proțești din Arhiepiscopia Alba Iuliei și misiunea acestora în județele Alba și Mureș</i>	126

CAPITOLUL IV

MONUMENTELE ISTORICE DIN ARHIEPISCOPIA ALBA IULIEI

Date statistice privind bisericile monument istoric

1. Protopopiatul Alba Iulia	131
2. Protopopiatul Aiud	137
3. Protopopiatul Blaj	144
4. Protopopiatul Câmpeni	146
5. Protopopiatul Sebeș	153
6. Protopopiatul Târgu-Mureș	155
7. Protopopiatul Luduș	162
8. Protopopiatul Reghin.....	165
9. Protopopiatul Sighișoara	169
10. Protopopiatul Târnăveni.....	170

CAPITOLUL V
VARIA

Texte alese și cuvinte înțelepte

1. <i>Înfățișarea și portul dacilor</i>	175
2. <i>Vorbe înțelepte rămase de la părinții și bunicii noștri</i>	176
3. <i>Copiii spun lucruri pe șleau</i>	177
4. <i>Către fiul meu Ioan (din scrierile lui Claudius)</i>	178
5. <i>Sfântul Ioan Gură de Aur – despre mama sa, Antuza</i>	180
6. <i>Făuritorul României Mari, Regele Ferdinand</i>	181
7. <i>Să întărim „unirea” prin noi înșine</i>	183
8. <i>Folosul apei</i>	184
9. <i>În aceste vremuri grele, este trebuință de multă rugăciune</i>	186
10. <i>Oare, putem exista fără Dumnezeu?</i>	187

CAPITOLUL VI
ÎN MEMORIAM

Portrete biografice ale clericilor din Eparhie mutați la Domnul

Pr. Andrei Bâldea <i>Părintele Eugen Goia (1940-2021)</i>	193
Pr. Marius Ciobotaru <i>Părintele Petru Florea (1941-2021)</i>	195
Pr. Teofil Slevaș <i>Părintele Ioan Lazăr (1961-2021)</i>	197
Pr. Ovidiu Dan <i>Părintele Adrian-Bogdan Culici (1986-2021)</i>	199
Pr. Ioan Bogdan <i>Părintele Nicolae Tonca (1945-2021)</i>	201
Pr. Ovidiu Pop <i>Părintele Augustin Horvat (1947-2021)</i>	203

Pr. Sorin Bejan <i>Părintele Traian Dur (1950-2021)</i>	205
Pr. Marius Ciobotaru <i>Părintele Mircea-Gheorghe Rusu (1953-2021)</i>	207
Pr. Sergiu-Mihail Dumitru <i>Părintele Ovidiu-Marcel Roșca (1947-2021)</i>	209
Pr. Ovidiu Pop <i>Părintele Vasile Goga (1961-2021)</i>	211
Pr. Ionel Arsu <i>Părintele Mircea Podină (1952-2021)</i>	213
Pr. Andrei Motora <i>Părintele Vasile Benchea (1959-2021)</i>	215
Pr. Teofil Slevaș <i>Părintele Ioan Țărău (1957-2021)</i>	217
Pr. Sorin Bejan <i>Părintele Dionisie Chiș (1947-2021)</i>	219
Pr. Lucian Voșloban <i>Părintele Gheorghe Giurgea (1937-2022)</i>	221
Pr. Ionel Arsu <i>Părintele Octavian Mircea (1943-2022)</i>	223
Pr. Lucian Voșloban <i>Părintele Iuliu Bacali (1939-2022)</i>	225
Pr. Ioan Nistor <i>Părintele Dumitru Giurgiu (1948-2022)</i>	227
Pr. Ovidiu Pop <i>Părintele Teodor Hopârtean (1952-2022)</i>	229
Pr. Alin Boncea <i>Părintele Petru Belean (1933-2022)</i>	231
Pr. Oliviu Botoi <i>Părintele Sofronie Boboia (1937-2022)</i>	233
Pr. Teofil Șlevaș <i>Părintele Ioan Florea (1949-2022)</i>	235